

آیت اعتدال

رهنمودها و خاطراتی از ویژگیهای

امام خمینی (س)

سند بزرگداشت
حضرت امام خمینی (ره)

آیت اعدال (صرفه جویی و قناعت در اندیشه و سیره حضرت امام خمینی "ره")

گردآوری: احقر میرشکاری

ناشر: معاونت فرهنگی سند بزرگداشت حضرت امام خمینی (ره)

و انتشارات تکا (توسعه کتاب ایران)

چاپ اول: ۱۳۸۸

شمارگان: ۲۰۰۰۰ نسخه

اندلسی

این اثر با حمایت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از محل اعتبارات ماده ۱۰۸

قانون برنامه توسعه چهار چاپ و منتشر شده است.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه	الف
بخش اول: رهنمودها	۱
بخش دوم: خاطرات	۱۹
دقت در مصرف بیت المال	۲۱
تقدیر معیشت	۲۹
پرهیز از اسراف	۴۵
صرفه جویی و قناعت	۷۳

من این سال را سال حرکت مردم و مسئولین به سوی اصلاح الگوی مصرف می‌دانم و امیدوارم که این عنوان - که اصلاح الگوی مصرف است - برای همه ما دستورالعمل باشد و همه ما بتوانیم بر طبق این شعار مهم و حیاتی و اساسی برای کشور عمل کنیم و از منابع کشورمان به بهترین وجهی استفاده نماییم.

مقام معظم رهبری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای

پیام نوروزی ۱۳۸۸

مقدمه:

با زندگی اشرافی و مصرفی نمی‌توان
ارزشهای انسانی - اسلامی را حفظ کرد

«امام خمینی (س)». صحیفه امام، ج ۱۸، ص ۴۷۱

تکلف گر نباشد خوش توان زیست

کدام شخصیت رشد یافته و بزرگی را می‌شناسید که منشأ
خدمات ارزنده برای ملت خود و یا بالاتر از آن برای
اجتماع بشری شده باشد و در عین حال به زرق و برق
دنیاپی دلبخوش کرده و به زخارف آن سرگرم باشد؟ آیا
واقعاً چنین کسی می‌تواند نقشی مثبت، تأثیرگذار و سازنده
ایفا نماید؟ برخلاف آن:

مردان بزرگ که خدمتهای بزرگ برای ملتهای خود
کرده‌اند، اکثر ساده‌زیست و بی‌علاقه به زخارف
دنیا بوده‌اند. «امام خمینی: همان».

حقیقت این است که این بزرگان با استغنائی ذاتی و به میزان رشدیافتگی و نیز برخورد و رویارویی طبیعی و سازنده و ناب با انسانها، خواسته و یا ناخواسته در موضعی قرار می‌گیرند که بیشترین تأثیر مثبت را بر زندگی آنها داشته و به عنوان «نمونه حسنه» مورد قبول قرار خواهند گرفت.

کسانی که حضرت امام خمینی را دیده و یا از سیره عملی و نظری ایشان اطلاع داشته‌اند بر این موضوع اتفاق نظر دارند که زندگی آن بزرگوار یکی از بارزترین نمونه‌های حسنه است و تأسی به آن عزیز در جهت رشد و کمال انسانی در جمیع ابعاد فردی و اجتماعی مطلوبترین و بهترین راه سعادت خواهد بود.

او از ابتدای جوانی جان مستعد خویش را به انواع خویبها آراسته بود، و به خاطر مقام و سمت حتی معنوی ظاهری بلکه و به خاطر عظمت شخصیت و آراستگی‌های گوناگون مورد تکریم حتی مخالفان خود قرار داشت تا آنجا که؛ «دشمنان امام شخص او را از لحاظ زهد و پارسایی و بی‌طمعی و بی‌اعتنایی به دنیا و راستگو بودن در ادعاها قبول داشتند»^{*}

آن شخصیت الهی چنان در تعادل و انسجام گام

* حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، حدیث ولایت، ج ۳، ص ۲۰۴.

بسر می داشت که کوچکترین انحراف از صراط مستقیم بندگی را نمی توان در سرتاسر زندگی وی تصور نمود. او وقت و عمر خود و همه نعمتهای مادی و معنوی الهی را به جا و به موقع و مطابق موازین اسلامی مورد استفاده قرار می داد و زیاده روی و اسراف و ضایع کردن نعمتهای خداوندی را ولو به مقدار کم هم بر نمی تابید و با آن برخورد می کرد.

واقع امر این است که ابعاد وجودی این انسان والا، دریای ژرف و عمیقی است که باید محققین و جستجوگران از کاوش در آن گوهرهای ناب و نغزی را فراچنگ آورند و در مسیر زندگی انسانها قرار دهند. این اثر هم گرچه تلاش دارد گوشه هایی از زیباییهای رفتار و کردار ایشان را که برگرفته از اندیشه ناب اسلامی است به علاقمندان ارائه دهد اما در بازار جلوه یوسف، بضاعت ناچیزی بیش نیست و فقط امیدواریم که در جهت رفتارها و روشها، از مطالعه آن تأثیر مثبتی حاصل آید.

این مجموعه شامل دو بخش، رهنمودها و خاطرات است. خاطرات گردآوری شده در ۴ محدوده: نقدیر معیشت، دقت در مصرف بیت المال، پرهیز از اسراف و قناعت و صرفه جویی دسته بندی شده است. البته در مواردی نزدیکی موضوعات چنان است که کار جداسازی

موضوعی را به ویژه در دو وجه اخیر (پرهیز از اسراف و قناعت و صرفه جویی) دشوار می سازد و شاید دقت و باریک بینی و توجه در وجوه ایجابی و سلبی موضوعات در این جهت راهگشا باشد، تا خوانندگان عزیز را چه قبول افتد و چه در نظر آید.

در هر حال امیدواریم ارائه این اثر در سالی که از سوی مقام معظم رهبری به نام «سال اصلاح الگوی مصرف» نامیده شده است گامی در جهت آشنایی مردم با زندگی آن امام عظیم الشان که اسوه زهد و پارسایی بود، به شمار آید.

معاونت فرهنگی ستاد سالگرد

بزرگداشت حضرت امام خمینی (س)